

o zřízení fondu pro péči bytovou, a jaká soudní praxe se vyvinula v době předpřevratové. Při vyřizování žádosti o knihovní zápisy nemůže se knihovní soud dle §§ 94 a 96 knih. zák. obíratí otázkami hmotněprávními, zejména, jaké hmotněprávní účinky vůbec a zejména vůči třetí osobám jeví práva, o jichž zápis jde. K vývodům stížnosti v tomto směru nelze vůbec přihlížeti. Dále není úkolem tohoto případu řešiti otázku, zda § 4 zákona čís. 281/1919 se nyní vztahuje nejen na obce, okresy a stavební sdružení obecně prospěšná — o jedno z nich tuto jde — nýbrž i na jakéhokoliv jiného percipienta. Družstvo soudí, že citace §u 4 zák. čís. 281/1919 v §u 30 zák. čís. 100/1921 vztahuje se jen na způsoby podpor a úlevy berní. Tomuto názoru nelze přisvědčiti, ježto citace tato, kdyby smysl její byl omezen v tomto směru, byla by úplně zbytečná, když zákon čís. 100/1921 obírá se těmito otázkami v dalších svých předpisech, a to v §u 32 způsoby podpor a v §u 39 úlevami berními. Družstvo spatřuje ve slovech §u 4 zák. čís. 281/1919 »jest zajistiti« a ve slovech §u 60 prov. nař. čís. 191/1921 »zapiše se« jen pouhý pokyn pro obsah smluv, jimiž se mají založiti práva, o jichž zápis jde. Ani tomuto názoru nelze přisvědčiti. Zejména z té okolnosti, že v prováděcím nařízení se přikazuje, aby byla zapsána ona omezení, patřno, že zákonodárce neměl na mysli období, v němž se účastníci teprve dohodují o těchto omezeních, a neudílel pouhé pokyny pro ono dohodování. Na věci nemění se ničeho, že nyní ministerstvo sociální péče vydává formuláře smluv, v nichž vlastník stavby svoluje ku vkladu práv, o něž tuto jde, a jest dále pro věc úplně nezávažno, že toto ministerstvo snad vyhrazuje si uzavření zvláštní dodatečné smlouvy o záruce, dále že ujednává podmínky zcizení t. zv. rodinných domků (§ 61 prov. nař. čís. 191/1921) a že splnění smlouvy zajišťuje si i ujednáním smluvní pokuty (§ 62 cit. nař.). Družstvo zcela přehlíží, že nejde o práva, která se mají teprve založiti, nebo o závazky, které mají býti vlastníkům domu proti jich vůli uloženy, nýbrž že, jak již řečeno, přijetím záruky státní za podmínek uvedených v zákonných předpisech došlo již ke zřízení těchto práv vzájemnou dohodou mezi poskytovatelem a příjemcem záruky. Proto zcela dusledně nařizuje se v §u 60 prov. nar. prostě již jen zápis práva předkupního a zákazu zcizení a zatížení, a nestanoví se tu již další podmínky pro jich zápis, ač na př. totéž nařízení v §u 34 uznalo za nutno, předepsati podrobné podmínky pro povolení poznámky převzetí záruky. Družstvo sice vyslovuje v rekursu ochotu, jednati s ministerstvem sociální péče a vydati listinu způsobilou k zápisu oněch práv, ale okolnost tato vzhledem k řečenému nemá pro rozhodnutí o tomto knihovním návrhu významu.

Čís. 5238.

Právo třetího, jemuž se má podle §u 881 obč. zák. dostati smlouvou výhody, vzejde okamžikem, kdy byl vyrozuměn.

(Rozh. ze dne 27. srpna 1925, Rv I 1020/25.)

Žalovaný advokát, právní zástupce manželů F-ových, obdržel od nich kupní cenu za dům, ukoupený od žalobcu, s příkazem, by peníze vyúčtoval a odevzdal žalobcům, zadrže 6.000 Kč a 800 Kč pro případ, že by žalobci nezaplatili dávky z majetku a daní, jak byli k tomu podle smlouvy povinni. Žalobci, zaplativše dávku z majetku i daně, domáhali se na žalovaném vydání zadržovaných peněz. Žalovaný namítal, že si zadržené peníze, jsa prý k tomu oprávněn, srazil na své palmární pohledávky proti manželům F-ovým. Žalobě bylo vyhověno s o u d y v š e c h t ě i s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d u v o d u:

Nesprávné posouzení právní spatřuje dovolatel v tom, že odvolací soud úplně přehlíží právní poměr mezi žalobci a manželi F-ovými jako účastníky tržové smlouvy, dále právní poměr mezi dovolatelem a manželi F-ovými, poměr to právního zástupce k jeho klientum, a posléze právní poměr mezi stranami této rozepře. Dovolatel míní, že byl pouze vůči manželům F-ovým v právním poměru, že jenom jim jest zodpověden, že sice přijal od Emila F-a 190.000 Kč ku vyplacení tržové ceny žalobcům, že tak učinil až na 6.800 Kč, které jejich jménem, lhostejno prý, zda k jejich příkazu, či s jejich svolením zadržel na zajištění dávky z přírůstku majetku a daní, že, takto jednaje, žalobcům jako prodávajícím nijak se nezavázal osobně, že nezadržel tedy ve skutečnosti peníze on, nybrž kupující, kteří byli oprávněni, nakládati jimi až do doby, kdy budou dávka z přírůstku majetku, pokud se týče daně, zaplaceny. Že, když žalující strana obdržela od kupujícího o 6.800 Kč méně, než jí patřilo, může vymáhati tuto částku pouze na manželích F-ových, nikoliv na dovolateli, jenž k nim nebyl v nijakém poměru právním, že pro rozsouzení této rozepře je nerozhodno, zda vyúčtoval s F-em čili nic, že žalobci mohou žádati zaplacení toliko od svých spolusmluvníku, nikdy od něho, a že je příznačno, že soud uvěřil spíše úpadci s 12.000.000 Kč pasiv, nežli advokátu. Těmito vývody jednak rozchází se dovolatel s odvolacími zjištěními, k nimž se odkazuje, a neprovádí po zákonu dovolacího důvodu čis. 4 Šu 503 c. ř. s., jednak nelze jeho právnímu názoru přisvědčiti. Podle Šu 881 obč. zák., když si někdo dá přislíbiti plnění někomu třetímu, může požadovati, by bylo plněno třetímu. Zda a ve které době nabývá onen třetí práva, požadovati od slibujícího plnění, jest posuzovati podle ujednání, podle povahy a podle účelu smlouvy. V pochybnostech nabývá třetí tohoto práva, má-li býti plněno výhradně ku jeho prospěchu. Nejzávažnější otázkou tohoto předpisu jest, zda a kdy vzejde třetí osobě neodvolatelné právo. V této příčině však zákon mlčí, pravidlo vládní předlohy, podle kterého rozhodovati měl okamžik, kdy byl třetí vyrozuměn, nebylo převzato do zákona, ale přes to sluší podle §§ 7 a 1425 obč. zák. uznati, že právo toho, jemuž se má dostati smlouvou výhody, vzejde okamžikem jeho vyrozumění. V tomto případě zjištěno, že mezi dovolatelem jako advokátem a jeho klienty uzavřena byla smlouva podle Šu 881 obč. zák. ve prospěch žalobců, že žalobci nabyli o této smlouvě vědomosti již při uzavření tržové smlouvy s manželi F-ovými a že tím okamžikem vzešel jejich nárok vůči dovolateli,

jenž peníze pro ně přijal od manželů F-ových s příkazem, by je vyplatil žalobcům, jakmile bude žalobci splněna smluvní podmínka, že bude jimi zaplacená dávka z přírůstku hodnoty a daně, kterážto povinnost, jak bylo dále zjištěno, byla žalobci splněna.

Čís. 5239.

Živnosti: hostinská a autodopravní nespadají pod živnosti, uvedené v druhé větě prvního odstavce Šu 341 ex. ř., nevyžadující průkazu způsobilosti.

(Rozh. ze dne 1. září 1925, R I 747 25.)

K vydobytí peněžité pohledávky byla vymáhajícímu věřiteli povolena exekuce zabavením hostinské a výčepní živnosti dlužníka jakož i jeho podniku zdravotní autodopravy. K návrhu povinného zastavil soud první stolice exekuci, ježto jde o živnost, k níž se vyžaduje zvláštní povolení a bylo zjištěno, že dlužník provozuje každou ze živností s méně nežli čtyřmi pomocnými silami. Rekursní soud odmítl návrh dlužníkův na zastavení exekuce. **D u v o d y:** Jest především nepochybné, že se nejedná o řemeslné živnosti; dle předpisů živnostenského řádu a novely k němu ze dne 5. února 1907, nejedná se však ani o živnosti, k nimž by se vyžadovalo zvláštní způsobilosti.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu ze správných zákonů i věci vyhovujících důvodu napadeného usnesení, k nimž vzhledem k vývodům rekursu

d o d a l:

Obě živnosti, exekucí postižené, jsou živnostmi koncesovanými (§ 15 odstavec 3 a 15 živn. řádu), k nimž se podle Šu 23 živn. řádu, obsahujícího taxativní výpočet, nevyžaduje průkazu zvláštní způsobilosti. Tvzení rekursu, že udělení živnostenského povolení (koncese) iako takové obsahuje v sobě již průkaz způsobilosti k vedení této živnosti, jest očividně nesprávným. Je-li takového průkazu způsobilosti dle zákona k udělení koncese třeba, musí býti dle Šu 23 živn. řádu zvlášť podán a teprve na jeho základě se koncese propůjčí. Lichým jest dále, poukazuje-li stěžovatel na potřebu úředního průkazu o způsobilosti k řízení motorového vozidla; tento průkaz jest policejně zaveden jedině k vůli bezpečnosti jízdy motorovými vozidly (nař. pres. zemské pol. správy ze dne 22. dubna 1920, čís. 310 sb. z. a n.) a nemá co činiti s průkazem způsobilosti k vykonávání živnosti.

Čís. 5240.

Zákon o obchodních pomocnících ze dne 16. ledna 1910, čís. 20 ř. zák.